

**(...) TAK JUŻ JEST URZĄDZONY ŚWIAT –
OBRAZ MIESZKAŃCÓW MOSKWY LAT 30.
XX WIEKU PRZEDSTAWIONY W MISTRZU
I MAŁGORZACIE MICHAŁA BUŁHAKOW**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

(...) *tak już jest urządzony świat* – obraz mieszkańców Moskwy lat 30. XX wieku przedstawiony w *Mistrzu i Małgorzacie* Michaiła Bułhakowa

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

II / 45 minut

Cele. Uczeń:

- wyszukuje fragmenty w całości powieści;
- interpretuje tekst literacki;
- stawia tezę;
- uzasadnia przyjęte stanowisko;
- właściwie organizuje plan wypowiedzi.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca w grupach;
- metoda symulacyjna;
- interpretacja tekstu;
- problemowa.

Środki dydaktyczne:

- *Mistrz i Małgorzata* Michaiła Bułhakowa.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Przypomnienie przez uczniów sposobu organizacji wypowiedzi.
2. Wskazanie przez nauczyciela roli kompozycji tekstu.

Część właściwa:

1. Przedstawienie problemu: społeczeństwo – logiczne i ułożone czy absurdalne i podporządkowane systemowi?
2. Praca w grupach: tworzenie wstępu z tezą, konspektu z argumentami i przykładami oraz zakończenia.
3. Polecenie naprowadzające do pracy:
 - wybierz bohaterów, na podstawie których scharakteryzujesz społeczeństwo moskiewskie;
 - wybierz postacie i scharakteryzuj je – wymień cechy właściwe dla każdego z bohaterów;
 - na podstawie wcześniej wybranych przykładów określ, czym charakteryzuje się społeczeństwo i postaw właściwą tezę;
 - wskaż rolę diabłów;

- zapisz wnioski z dotychczasowych przykładów.

4. Zaprezentowanie zapisów przed klasą.

Część podsumowująca: Omówienie przedstawionych efektów pracy i udzielenie wskazówek do dalszej pracy.

Praca domowa: Na podstawie sporządzonego konspektu napisz rozprawkę na temat: społeczeństwo – logiczne i ułożone czy absurdalne i podporządkowane systemowi? Dołącz dwa własne przykłady potwierdzające postawioną tezę.

Komentarz metodyczny:

W przypadku braku dostępu do pracowni komputerowej lekcję można przeprowadzić z wykorzystaniem telefonów komórkowych. Praca w grupie kształtuje umiejętność dzielenia się informacjami, który jest kluczowym elementem w komunikacji, także cenionym na rynku pracy. W trakcie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. Podczas pracy dla uczniów ze SPE zaleca się dołączenie dodatkowych pytań lub sugestii pomocnych w sporządzeniu konspektu. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia; dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.